

2015.gada 18.februārī
Nr.37/02-2015

Latvijas Republikas Saeimas
Zolitūdes traģēdijas parlamentārās
izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājam
Ringoldam Balodim,
Jēkaba ielā 11, Rīgā LV-1811

Ierosinājumi būvniecības procesa uzlabošanai

A.god.Baloža kungs!

Akciju sabiedrība "LNK INDUSTRIES" ir viens no vadošajiem būvniecības uzņēmumiem Latvijas Republikā. Tādēļ 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikusī traģēdija mūsu kompāniju skāra ne vien personīgi, kā Latvijas Republikas iedzīvotājus, bet arī profesionāli, jo Zolitūdes traģēdija bija nepieļaujami augsta maksa par būvniecības procesā pastāvošajām problēmām.

Lai nākotnē Latvija nekad vairs nepiedzīvotu tādas nelaimes, kāda tika piedzīvota 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē, AS "LNK INDUSTRIES" vēlas dalīties ar saviem priekšlikumiem attiecībā uz būvniecības procesa uzlabošanu.

No pašlaik publiskajā telpā izskanējušās informācijas izriet, ka pie galvenajiem Zolitūdes traģēdijas iemesliem tiek minētas rupjas kļūdas, kas ir tikušas pieļautas pirms būvniecības stadijā (projektēšanas un būvekspertīzes stadijā).

Vēlamies vērst Jūsu uzmanību uz faktu, ka jau pirms Zolitūdes traģēdijas normatīvie akti paredzēja būvniecības procesā iesaistīto personu, tostarp, projektētāju un būvekspertu, atbildību būvniecības procesā. Tā piemēram, Vispārīgo būvnoteikumu Nr.112, 99.¹⁵ punkts paredzēja: *"Atbildīgais eksperts, kurš sniedzis pozitīvu atzinumu par būvprojektu, kopā ar būvprojekta atbildīgo projektētāju ir solidāri atbildīgs par būvprojekta risinājumu atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām."*

Papildus tam, Vispārīgo būvnoteikumu Nr.112 4.8.nodaļa tika veltīta būvprojekta ekspertīzei. Diemžēl minēto priekšrakstu esamība nenovērsa Zolitūdes traģēdiju, jo neskatoties uz priekšrakstu esamību, būvprojekta ekspertīzes atzinums tika sagatavots formāli, nevis balstoties uz reālas būvprojekta pārbaudes rezultātiem.

Šajā sakarā vēlamies norādīt, ka gan Būvniecības likumam, kas stājās spēkā 2014.gada 1.oktobrī, gan arī pārējiem normatīviem aktiem, kas tika pieņemti kopā ar Būvniecības likumu, attiecībā uz būvprojekta ekspertīzes veikšanu ir kāda kopīga problēma. Proti, gan vecais regulējums, gan arī jaunais regulējums apraksta ekspertīzes veikšanas formālo pusi, paredzot, ka ekspertīze ir veicama un ka ekspertam ir jāsniedz savs atzinums par izvērtējamo būvprojektu. Tajā pašā laikā, ne vecajā, ne arī jaunajā regulējumā netiek paredzēts, kādi tieši uzdevumi un darbības

AS "LNK Industries"

Vien. reģ. Nr. 40003771783
Jāņa Daliņa iela 15, Rīga
LV-1013, Latvija

Tālrunis +371 6743 9900
office@lnk-industries.lv
www.lnk-industries.lv

KONTROLE

18.03.2015.

18-02-2015

Nr.

3/545-1

Plkst.

15:15

ekspertam ir jāizpilda veicot katru konkrēto ekspertīzi. Tā rezultātā veids kādā tiek veikta ekspertīze ir katra konkrētā eksperta ziņā. Minēto zināmā mērā apstiprina arī Būvniecības valsts kontroles biroja direktora Pētera Druķa teiktais Latvijas Republikas Saeimas Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas 2015.gada 2.februāra sēdē, kur P.Druķis norādīja, ka Zolitūdes traģēdijas veiktie tehniskie apsekojumi ir veikti "uz aci". Pašreiz spēkā esošo Vispārīgo būvnoteikumu Nr.500 56.punkts, kurš paredz eksperta pienākumu dokumentēt ekspertīzes veikšanas gaitu, nerisina minēto problēmu.

levērojot to, ka būvprojekta ekspertīze galvenokārt sastāv no dažādiem aprēķiniem, kas vērsti uz projektējamā objekta drošuma pārbaudi, nav pieļaujams, ka attiecīgo aprēķinu veikšana vai neveikšana ir atkarīga no piesaistītā eksperta godaprāta.

Pamatojoties uz minēto, AS "LNK INDUSTRIES" ierosina papildināt pastāvošo būvniecības procesu regulējošo normatīvo aktu bāzi ar jauniem Ministru kabineta noteikumiem, kas regulē būvprojekta ekspertīzes gaitu, kurā cita starpā tiek precīzi noteikts, kādi konkrēti aprēķini ekspertam ir obligāti jāizdara, veicot būvprojekta ekspertīzi. Turklāt minētajos noteikumos ir jāparedz, ka eksperta aprēķini ir obligāti pievienojami eksperta atzinumam un būvprojektam, kas tiek nodots būvvaldē un šiem aprēķiniem ir jābūt publiski pieejamiem, un jātiek glabātiem neierobežotu laiku (vismaz attiecībā uz trešās grupas būvēm).

Ietverot šādas prasības ekspertu atzinumiem, tiks izslēgta iespēja, ka atzinums tiek sagatavots formāli, bez obligāto aprēķinu veikšanas. Turklāt eksperta aprēķinu publiskums dos iespēju veikt kontroli pār veiktajiem aprēķiniem jebkurā laikā, tādējādi motivējot ekspertus veikt aprēķinus ar vislielāko rūpību. Tā rezultātā tiks nodrošināta reāla kontrole pār būvprojektēšanas procesu.

Šajā sakarā būtiski norādīt, ka Ministru kabineta noteikumu izstrādes gaitā ārkārtīgi svarīgi ir pieaicināt būvniecības nozarē darbojošos profesionāļus, kas ikdienā nodarbojas ar būvniecības jautājumiem praksē, lai nodrošinātu, ka jaunais regulējums no vienas puses nodrošina 100% rezultātu no drošības viedokļa, bet no otras puses neparedzētu liekas un nepamatotas prasības, kas palielinātu birokrātiju un nevajadzīgi sarežģītu un paildzinātu visu būvniecības procesu. Tā piemēram, būvniecības profesionāļu ziņā būtu jāatstāj jautājums par to, kādas konkrēti pārbaudes un kādi aprēķini būtu veicami dažādu kategoriju ēkām un būvēm, paredzot, ka sabiedriski nozīmīgām ēkām un būvēm ekspertīze tiek veikta pilnā apmērā, savukārt citu kategoriju ēkām un būvēm šāda ekspertīze tiek veikta daļēji (piemēram, tikai būvkonstrukciju sadaļai) vai netiek veikta vispār.

Papildus minētajam, AS "LNK INDUSTRIES" ierosina noteikt, ka par ekspertiem var kļūt būvspeciālisti, kuri ir darbojušies konkrētajā jomā vismaz 5 (piecus) gadus un kuriem ir pieredze tādu ēku un būvju projektēšanā par kurām viņiem ir jāsniedz eksperta atzinums.

Ar cieņu,

Jevgenijs Locovs
AS "LNK INDUSTRIES"
valdes loceklis